DOMSTOLENS DOM
AF 3. MAJ 1978 [1]

Firma Milac, Groß- und Außenhandel Arnold Nöll mod Hauptzollamt Saarbrücken (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Finanzgericht des Saarlandes

»Vallepulver«

Sag 131/77

Sammendrag

1. *Landbrug — monetære udligningsbeløb — anvendelse — berørte varer — varer hvis pris afhænger af prisen på varer, der er underkastet interventionsforanstaltninger — afhængighedsforhold mellem priserne*
   (Rådets forordning nr. 974/71, art. 1, stk. 2, litra b))

2. *Landbrug — monetære udligningsbeløb — anvendelse på vallepulver — Kommissionens forordning nr. 539/75, art. 1 — ugyldighed*

1. Prisen på en vare, som er omfattet af de fælles markedsordninger, er, i den betydning der er forudsat i artikel 1, stk. 2, litra b) i forordning nr. 974/71, afhængig af prisen på en vare, for hvilken der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af de markedsordninger for landbrugsvarer, når den førstnævnte pris på mærkbar måde ændres under indflydelse af svingningerne i den sidstnævnte.
2. Artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 er ugyldig, for så vidt som den indfører monetære udligningsbeløb for samhandelen med vallepulver.

I sag 131/77

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af Finanzgericht des Saarlandes er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

FIRMAET MILAC, GROSS- UND AUSSENHANDEL ARNOLD NÖLL

og

HAUPTZOLLAMT SAARBRÜCKEN,

1 — Processprog: Tysk.

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden og fortolkningen af artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 (EFT L 57, 1975, s. 2),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten H. Kutscher, afdelingsformændene M. Sørensen og G. Bosco, dommerne A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe og A. Touffait,

generaladvokat: F. Capotorti
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de indlæg, som er indgivet i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for De europæiske Fællesskabers Domstol, kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

Firmaet Milac, sagsøger i hovedsagen, indførte til Tyskland mellem 10. marts og 5. maj 1975 fra Frankrig en samlet mængde på 129 000 kg vallepulver, hvilken vare henhører under position 04.02 A I i den fælles toldtarif. Det kompetente toldkontor opkrævede på disse indførte varer udligningsbeløb med i alt 6 927,30 DM; sagsøger i hovedsagen anfægtede den tilsvarende afgiftsmeddelelse med den begrundelse, at Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 (EFT L 57 1975, s. 2), der fastsætter de udligningsbeløb, som skal anvendes fra den 3. marts 1975 på vallepulver, strider mod Rådets forordning nr. 974/71 af 12. maj 1971 (EFT 1971 I, s. 231; org.ref. JO CE L 106 1971, s. 1) om visse konjunkturpolitiske foranstaltninger, der skal træffes inden for landbrugssektoren som følge af den midlertidige udvidelse af grænserne for kursudsving i visse medlemsstaters valutaer.

Finanzgericht des Saarlandes, som sagen er blevet indbragt for, har ligeledes udtrykt tvivl med hensyn til gyldigheden af den omtvistede kommissions-

forordning, nemlig i følgende vendinger:

»Den bemyndigelse til at opkræve udligningsbeløb, som er tillagt medlemsstater, hvis valuta ligger over den grænse for kursudsving, der er tilladt ifølge den den 12. maj 1971 gældende internationale ordning, omfatter følgende produkter:

a) produkter, for hvilke der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af de fælles markedsordninger for landbrugsvarer;

b) produkter, hvis pris er afhængig af prisen på de varer, der er nævnt under litra a), og som hører under de fælles markedsordninger eller er genstand for en særlig ordning i medfør af traktatens artikel 235.

Vallepulver er et mælkeprodukt, hvis næringsværdi er afhængig af indholdet af skummetmælkspulver. Efter rettens opfattelse er der imidlertid grund til at betvivle, om prisen på vallepulver også af den grund er afhængig af prisen på skummetmælkspulver. Prisen på vallepulver svinger meget i de enkelte medlemsstater; dog har prisen på den andel, som skummetmælken udgør, ingen afgørende indflydelse på vallepulverets markedspris. Som sagsøger har påpeget, fremgår det af Kommissionens indlæg den 29. juli 1976 i sag 28/76, at prisen på vallepulver i de enkelte medlemsstater bestemmes af fremstillingsomkostningerne og de enkelte medlemsstaters miljøbeskyttende foranstaltninger. Valle er et biprodukt, der fremkommer ved mælkens behandling, og blev tidligere, i tilfælde af overproduktion, udledt som spildevand. Når en medlemsstat i sin lovgivning forbyder en sådan udledning af spildprodukter af hensyn til beskyttelse af miljøet, er mejerierne tvunget til enten at skaffe sig særlige rensningsanlæg for affaldsproduktet, eller omdanne det til pulver. Efter afdelingens opfattelse bestemmes prisen på vallepulver derfor ikke af indholdet af skummetmælk, og altså ikke af valles næringsværdi. Den pris, der opnås for vallepulver, nedsætter kun de omkostninger, der medgår til at afskaffe den overflødige valle, som opstår ved fremstillingen af de øvrige mejeriprodukter.

Rådet har angivet, hvilke overvejelser der førte til indførelsen af de monetære udligningsbeløb. Det fremgår heraf, at de monetære udligningsbeløb ikke må være højere end de beløb, som er absolut nødvendige for at udligne incidensen af valutaforanstaltningerne på priserne på de basisprodukter, for hvilke der er fastsat interventionsforanstaltninger. Disse overvejelser har fundet udtryk i artikel 1, stk. 3 i forordning nr. 974/71. Det bestemmes heri, at de foranstaltninger, altså opkrævningen af udligningsbeløb ved indførsel, som er tilladt efter stk. 1, kun må benyttes i det omfang anvendelsen af de dér nævnte valutamæssige foranstaltninger måtte medføre forstyrrelser af samhandelen.

Såfremt disse betingelser ikke var opfyldt, kunne Kommissionen ikke bestemme at der skulle opkræves eller ydes monetære udligningsbeløb ved indførselen af vallepulver, sådan som den foreskrev ved artikel 1 i forordning nr. 539/75.«

Følgelig har Finanzgericht, ved kendelse af 15. september 1977, indgået til Domstolens justitskontor den 28. oktober, stillet Domstolen følgende spørgsmål:

»1. Er artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 539/75 af 28. februar 1975, i det omfang der er fastsat udligningsbeløb for indførselen af vallepulver, i strid med artikel 1, stk. 2, litra b) i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971, fordi prisen på vallepulver ikke er afhængig af prisen på skummetmælkspulver?

Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

2. Er artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 539/75 af 28. februar 1975 i strid med artikel 1, stk. 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971, som foreskriver, at stk. 1 (opkrævning og ydelse af udligningsbeløb) kun må anvendes i det omfang, de dér nævnte valutamæssige foranstaltninger måtte medføre forstyrrelser i samhandelen med landbrugsvarer, eller skal der også ubetinget anvendes udligningsbeløb

   a) for at udligne incidensen af valutaforanstaltningerne på priserne på basisprodukterne (her skummetmælkspulver), såfremt markedsprisen på vallepulver falder til fremstillingsomkostningerne eller ned under disse, eller

   b) for at undgå valutamæssige forstyrrelser i samhandelen, såfremt markedsprisen på produktet svinger i en sådan grad, at valutaforanstaltningerne ikke får virkning?«

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for Domstolen har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af dr. Götz zur Hausen, som befuldmægtiget, og sagsøger i hovedsagen, repræsenteret af Ehle, advokat i Køln, indgivet skriftlige indlæg. En begæring fra sagsøger i hovedsagen om, at det pålægges Rådet at afgive indlæg, er blevet forkastet af Domstolen.

II — Skriftlige indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for Domstolen

Sagsøger i hovedsagen beskriver først markedet for vallepulver. Dette produkt, der fremkommer som rest ved fremstillingen af ost, blev tidligere hældt i kloakkerne, hvilket senere er blevet forbudt som led i beskyttelsen af miljøet. Efter at være forarbejdet til pulver ved bortdampning af vandet indeholder vallen stadig 10 til 12 % albumin, 70 til 75 % laktose, 8 % mineralsalte og 4 til 5 % fugtighed. Omkring 90 % af vallepulveret anvendes i landbrugssektoren som dyrefoder.

Råstoffet er næsten gratis, og kostprisen — der kan anslås til mellem 5 og 65 DM pr. 100 kg — udgøres af omkostningerne ved fremstilling, lagring og afsætning. Disse salgspriser afhænger af udbud og efterspørgsel på markedet og kan være undergivet svingninger på 50, ja op til 100 %. Fællesskabets produktion lå i 1976 på nærved 600 000 tons, mens der i resten af verden kun fremstilledes 200 000. Fællesskabets fabrikanter modtog i 1975 og 1976 national støtte til udførselen. Fortjenstmargenerne lå i dette tidsrum på omkring 1 DM pr. 100 kg, mens den monetære udligning beløb sig til 5,37 DM.

Vedrørende det første spørgsmål fra Finanzgericht gør sagsøger i hovedsagen opmærksom på, at artikel 1 i forordning nr. 539/75 strider mod artikel 1, stk. 2, litra b) i Rådets forordning nr. 574/71, idet prisen på vallepulveret ikke afhænger af prisen på skummetmælkspulveret, for hvilket der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af den fælles ordning af landbrugsmarkederne. Der må også lægges vægt på samme forordnings artikel 2, stk. 2, hvorefter »udligningsbeløbene [er] lig med incidensen på priserne for det pågældende produkt, ved anvendelse af udligningsbeløbet på priserne på det i stk. 1 nævnte produkt, af hvilke de pågældende priser er afhængige«. Under hensyn til at »værdien af mælken« i vallepulveret er lig nul, er der ikke her nogen prisafhængighed mellem interventionsproduktet (skummetmælkspulver) og vallepulveret. Opkrævningen af en udligningsafgift svarer derfor til opkrævningen af en afgift med tilsvarende virkning som told.

Da Kommissionen selv, i betragtningerne til forordning nr. 1824/77 (EFT L 203, s. 7), har fremsat den væsentlige bemærkning, at »for så vidt angår produkter, for hvilke der ikke er fastsat interventionsforanstaltninger, skal beregningen principielt baseres på prisen for mælk, uden hensyn til specifikke forarbejdningsomkostninger«, bør vallen fritages for den monetære udligning. Men i sagen 28/76 (Milac mod Hauptzollamt Freiburg) har Kommissionen i sine indlæg hævdet, at vallen afhænger af mælkepulveret på grund af sin anvendelse, nemlig til dyrefoder; dette afhængighedsforhold er ifølge Kommissionen »rent økonomisk«, dvs. funktion af næringsværdien. Men det drejer sig ikke her om en prismæssig afhængighed i forordningernes forstand. Sagsøger i hovedsagen udleder heraf, at artikel 1 i forordning nr. 539/75 strider mod artikel 2, litra b) i grundforordning nr. 974/71 og EØF-traktatens artikler 9, 12 og 13.

Hvad angår den første del af det andet spørgsmål fra Finanzgericht påpeger sagsøger i hovedsagen, at den eneste bestanddel i markedsprisen på vallepulver er forarbejdningsomkostningerne, idet værdien af råstoffet ikke har nogen indflydelse på prisdannelsen. Kommissionen indtog selv — omend senere — dette standpunkt ved vedtagelsen af forordning nr. 1824/77 (EFT L 203/77), hvormed den ophævede grænseudligningen for vallepulver. Dette sidste standpunkt stemmer overens med praksis ved Domstolen, som i en dom af 12. november 1974 (34/74, Sml. 1974, s. 1217) har udtalt, at valutasvingningerne, hvor der er tale om afledte produkter, mødes med en udligning i forhold til indvirkningen på de nævnte afledte produkters priser af anvendelsen af det monetære udligningsbeløb på basisproduktet med undtagelse af importafgiftens faste element, der er fastsat med henblik på at beskytte forarbejdningsindustrien. I sin dom af 17. juni 1975 (93/74, Sml. 1975, s. 661) har Domstolen udtalt, at hvis der ikke opkræves noget udligningsbeløb på basisproduktet, kan der heller ikke opkræves noget udligningsbeløb på det afledte produkt. Endelig har Domstolen i sin dom af 17. marts 1976 (67-85/75, Sml. 1976, s. 408), med hensyn til målet for ordningen med monetære udligningsbeløb, nemlig opretholdelsen af enhedspriser, understreget, at ydelsen eller opkrævningen af sådanne beløb kun er tilladt, hvis samhandelen med det pågældende produkt skulle blive forstyrret af de valutariske svingninger. Her er det imidlertid alene opkrævningen af sådanne beløb, der har afstedkommet forstyrrelse til skade for de eksporterende fabrikanter og importørerne.

Kommissionen har selv erkendt rigtigheden af denne opfattelse ved at ophæve udligningsbeløbene for landbrugsvarer, hvis pris i vidt omfang bestemmes af forarbejdningsomkostningerne (forordning nr. 722/75, EFT L 71 af 20. 3. 1975). Vallen bør så meget desto mere nyde godt af denne behandling, som værdien af færdigvaren udelukkende bestemmes af forarbejdningsomkostningerne. Rent retligt burde denne opfattelse være lagt til grund uden at kunne mødes med nogen skønsmæssig betragtning.

Der er derfor grund til at besvare det af Finanzgericht des Saarlandes stillede spørgsmål 2 a) med, at fastsættelsen af monetære udligningsbeløb strider mod bestemmelsen i artikel 1, stk. 3 i forordning (EØF) nr. 974/71, når markedsprisen for den omhandlede vare (her vallepulver) udelukkende bestemmes af fremstillingsomkostningerne, uden at der er grund til i den henseende at overveje, om markedsprisen i det foreliggende tilfælde falder til et niveau, der er lig med eller lavere end produktionsomkostningerne.

Angående anden del af det andet spørgsmål fra Finanzgericht fremhæver sagsøger i hovedsagen, at et svar synes unødvendigt under hensyn til de alle-

rede foreslåede svar. Men det tilføjes, at Kommissionen ikke i det foreliggende tilfælde kan påberåbe sig den vide skønsbeføjelse, som Domstolen har indrømmet den ved dom af 22. januar 1976 (55/75, Sml. 1976, s. 29, præmis 7 og 8); der er ikke her tale om »sammensatte økonomiske forhold« med hensyn til vallepulveret, der er et markedsprodukt, for hvilket prissvingningerne skyldes udbud og efterspørgsel. Kommissionen har selv, ved sin adfærd og i sine forslag, erkendt, at de monetære udligningsbeløb i sådanne tilfælde har en forstyrrende karakter. Gundelach, der er ansvarlig for landbrugsspørgsmål, har indrømmet, at ordningen er »den værste fejltagelse«, der er begået i den fælles landbrugspolitik. I det foreliggende tilfælde er det indlysende.

Desuden er udligningen ved grænsen for vallepulver, som for andre mejeriprodukter, frugten af et politisk pres. Beviset herfor er, at Kommissionen og de nationale eksperter forenet i forvaltningskomiteen har udtalt sig for dens ophævelse trods kraftige reaktioner fra regeringen i Bonn. Sagsøger i hovedsagen ønsker følgelig, at Domstolen støtter Kommissionens anstrengelser og erklærer udligningen ved grænsen retsstridig og stridende mod artikel 1, stk. 3 i forordning nr. 974/71, for så vidt angår varer, for hvilke prisen flyder og dannes frit på markedet uden at være påvirket af valutaforanstaltninger.

Kommissionen mener, at de to af Finanzgericht stillede spørgsmål i virkeligheden vedrører gyldigheden af forordning nr. 539/75, og foreslår, at de behandles samlet med hensyn til grundforordning nr. 974/71.

Kommissionen gør rede for fremgangsmåden ved tilvejebringelsen af vallepulver, som er et produkt, hvis fremstilling skyldes muligheden af fremover at udlede det som spildevand og den samtidige opståen af et interessant marked i sektoren for dyrefoder, hvor det delvist har erstattet mælkepulveret. En sammenligning af de to produkters indhold af proteiner og fedtstoffer gør det muligt at hævde, at den foretrukne anvendelse af vallepulver frem for skummetmælkspulver vil være økonomisk interessant, lige så længe som forholdet mellem prisen på de to produkter svarer til forholdet mellem deres respektive indhold af proteiner. Da prisen på skummetmælkspulver bestemmes af interventionsprisen, skal man imidlertid, efter at have taget hensyn til den støtte, der ydes til dyrefoder, gange med koefficienten 0,389105, der udtrykker forholdet mellem de respektive indhold af proteiner, for at nå frem til den højeste pris, hvortil vallepulveret med rimelighed kan foretrækkes for skummetmælkspulveret. Det fremgår af en sammenlignende oversigt over priserne på de to produkter, at vallepulveret effektivt kan konkurrere med skummetmælkspulveret. Markedsprisen for vallepulver er fra 1971 til 1977, skønt betragteligt påvirket af produktionsomkostningerne, forblevet på et niveau, der er berettiget ved dets indhold af proteiner.

Hvad angår fastsættelsen af de monetære udligningsbeløb for vallepulver erklærer Kommissionen, at der er tale om en beføjelse vedrørende økonomisk politik, der kan udøves inden for de af forordning nr. 974/71 fastsatte grænser og under hensyntagen til markedsordningens gnidningsløse funktion; udøvelsen af en sådan beføjelse forudsætter en betydelig skønsmargen og bliver først ulovlig i tilfælde af åbenbart fejlagtig anvendelse af skønsmargenen (dommene 97/76, Sml. 1977, s. 106; 74/74, Sml. 1975, s. 532; 55/75, Sml. 1976, s. 19; 29/77, ikke offentliggjort). Udligningsbeløbet for vallepulver beregnedes på grundlag af forholdet mellem prisen på dette produkt og prisen på skummetmælkspulveret med ændringer i tilfælde af svingninger på 10 % omkring interventionsprisen for skummetmælkspulver, hvilken pris praktisk talt svarer til markedsprisen på grund af overskudsproduktionen af sidstnævnte produkt.

Kommissionen erkender, at anvendelsen og beregningen af de monetære udligningsbeløb på vallepulver udgør et grænsetilfælde. Den bemærker imidlertid følgende:

— dels drejer det sig om en vare, som i vidt omfang kan erstatte mælkepulver; dens pris afhænger på en vis måde af mælkepulveret men ikke så stærkt, at de to priser af sig selv stiger proportionalt; vallepulver er nemlig også et overskudsprodukt, men, da det ikke som mælkepulveret nyder godt af interventionen, er dets pris i vidt omfang påvirket af udbud og efterspørgsel;

— dels spiller fabrikationsomkostningerne en væsentlig rolle i udviklingen af prisen på vallepulver; denne vare må undertiden sælges med et tab, som indgår i beregningen af osteprisen.

Det var altså for at undgå forstyrrelser i samhandelen, som sluttelig ville skade interventionsordningens funktion, at Kommissionen i 1971 besluttede at lade vallepulver underkaste ordningen med monetære udligningsbeløb.

Den senere ophævelse ved forordning nr. 1824/77 af de monetære udligningsbeløb for valle med virkning fra den 1. september 1977 skal ses i en bredere sammenhæng. Kommissionen bestræber sig på at holde antallet af varer, som er undergivet nævnte ordning, på et meget lavt niveau og tager i mindre og mindre grad hensyn til forarbejdningsomkostningerne ved beløbenes beregning. Under hensyn til betydningen af disse omkostninger ved fremstillingen af vallepulver har Kommissionen efter pres fra de handlende (herunder sagsøger i hovedsagen) skønnet, at en undladelse af at anvende monetære udligningsbeløb for denne vare ikke, under de nuværende forhold og måske for længere tid, vil bevirke forstyrrelser i samhandelen. Men en beslutning på dette område må også tage hensyn til de mulige forstyrrelser i osteindustriens indtjeningsevne.

Kommissionen understreger endelig, at metoden til beregning af de monetære udligningsbeløb for vallepulver ikke var den sædvanlige afledningsmetode, som udelukkende ville have taget hensyn til proteinindholdet, men tog forholdet mellem markedspriserne for henholdsvis vallepulver og skummetmælkspulver i betragtning. Denne beregningsmåde har medført fastsættelse af klart lavere udligningsbeløb end dem, som ville være fremgået af den sædvanlige metode, og de handlende, som sagsøger i hovedsagen, burde ikke beklage sig, thi resultatet er rimeligt under en økonomisk synsvinkel.

Kommissionen foreslår følgelig, at spørgsmålene fra Finanzgericht des Saarlandes besvares således:

»En undersøgelse af det spørgsmål, som er blevet forelagt Domstolen, har intet bragt for dagen, som kan påvirke gyldigheden af Kommissionens forordning (EØF) nr. 539/75 af 28. februar 1975, for så vidt denne forordning fastsætter monetære udligningsbeløb for indførselen af vallepulver«.

III — Den mundtlige forhandling

I retsmødet den 8. marts 1975 mødte sagsøger i hovedsagen og Kommissionen ved deres repræsentanter. Disse uddybede de under skriftvekslingen fremsatte anbringender.

Sagsøger i hovedsagen hæfter sig navnlig ved den nuværende virkning af ordningen med monetære udligningsbeløb, hvis uheldige virkninger Kommissionen selv har erkendt. En anvendelse af ordningen på valle er så meget mindre rimelig, som det ikke drejer sig om at foretage en monetær udligning for at undgå forstyrrelser på markedet for denne vare, men udelukkende om at tage hensyn til en form for slægtskab mellem vallen og skummetmælkspulveret. Resultatet strider mod målene i traktatens artikel 39 og mod de bestem-

melser, der forbyder afgifter med tilsvarende virkning som told.

Kommissionen påberåber sig den omstændighed, at de fælles markedsordninger ikke kan fungere uden ordningen med monetære udligningsbeløb. Vallen, der er et mejeriprodukt, sikrer en del af den indtægt, der indgår i prisen på basisproduktet, dvs. mælken. Ordningen med monetære udligningsbeløb, der muliggør opretholdelsen af en enhedspris i Fællesskabet, må, for at være effektiv, omfatte de forarbejdede produkter, der hjembringer en del af prisen for basisproduktet. Med hensyn til valle er dette så meget nyttigere, som man ved at forarbejde det kan anvende det i videre og videre omfang i dyrefoder.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 11. april 1978.

Præmisser

1 Ved kendelse af 15. september 1977, indgået til Domstolen den 28. oktober 1977, har Finanzgericht des Saarlandes, Saarbrücken, i henhold til EØF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende gyldigheden af artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 om fastsættelsen af monetære udligningsbeløb samt af visse satser, der er nødvendige for deres anvendelse (EFT L 57/2) og vedrørende fortolkningen af artikel 1 i Rådets forordning nr. 974/71 af 12. maj 1971 om visse konjunkturpolitiske foranstaltninger, der skal træffes inden for landbrugssektoren som følge af den midlertidige udvidelse af grænserne for kursudsving i visse medlemsstaters valutaer (EFT 1971 I, s. 231; org.ref. JO L 106, s. 1), i forbindelse med artikel 1 i forordning nr. 539/75;

2 disse spørgsmål er rejst under en sag om en påstand om annullation af afgiftsmeddelelser i henhold til en administrativ klageafgørelse af 20. august 1975 for monetære udligningsbeløb til i alt 6 927,30 DM, pålagt inden for rammerne af de fælles markedsordninger for landbrugsvarer i henhold til forordningerne nr. 974/71 og 539/75 i anledning af en indførsel fra Frankrig til Tyskland af 129 000 kg vallepulver med et vandindhold på under 33 % henhørende under position 04.02 i den fælles toldtarif;

sagsøger i hovedsagen hævder, at opkrævningen af monetære udligningsbeløb for vallepulver strider mod bestemmelserne i artikel 1, stk. 2, litra b) i forordning nr. 974/71, da denne bestemmelse kun tillader opkrævning eller ydelse af udligningsbeløb for varer, hvis pris afhænger af prisen på varer, for hvilke der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af de fælles markedsordninger for landbrugsvarer, og som henhører under de fælles ordninger, mens prisen på vallepulver hverken afhænger af prisen på

mælk eller af prisen på skummetmælkspulver, de eneste varer hvormed valle ifølge den gældende ordning kan sammenholdes i prismæssig henseende;

en sammenholdelse af prisen på vallepulver henholdsvis med prisen på mælk og prisen på skummetmælkspulver kan ifølge sagsøger ikke finde sted, eftersom værdien af mælken i vallen, som er et restprodukt fra ostefremstillingen, og som, før medlemsstaterne gav love om miljøbeskyttelse, betragtedes som et affaldsprodukt, anses for at være lig nul eller højst, lejlighedsvis, lig med 0,05 DM/ liter;

det følger heraf, stadig ifølge sagsøger, at prisdannelsen for vallepulver udelukkende sker på markedet og fuldt ud afhænger af udbud og efterspørgsel;

den ved forordning nr. 539/75 foreskrevne klassering af vallepulver som en vare i sektoren for mælk og mejeriprodukter, der er underkastet monetære udligningsbeløb, finder sagsøger derfor kunstig.

3 Den nationale ret, som det tilkommer at vurdere de faktiske omstændigheder, har fastslået, at vallepulver er et ved forarbejdning af mælk fremstillet produkt, som indtil fornylig blev udledt i vandløb som et affaldsprodukt;

heraf har retten sluttet, at prisen på skummetmælkspulver ikke udøver nogen afgørende indflydelse på markedsprisen for vallepulver, og at prisen på denne vare altså ikke afhænger af prisen på skummetmælkspulver;

under disse omstændigheder har den nationale ret, »fordi der er tvivl om gyldigheden af forordning nr. 534/75«, forelagt følgende første præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 539/75 af 28. februar 1975, i det omfang der er fastsat udligningsbeløb for indførselen af vallepulver, i strid med artikel 1, stk. 2, litra b) i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971, fordi prisen på vallepulver ikke er afhængig af prisen på skummetmælkspulver?«

4 Det afgørende problem i det foreliggende tilfælde er, om prisen på vallepulver afhænger af prisen på skummetmælkspulver.

5 Prisen på en vare er, i den betydning der er forudsat i artikel 1, stk. 2, litra b) i forordning nr. 974/71, afhængig af prisen på en vare, for hvilken der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af de fælles

markedsordninger for landbrugsvarer, og som henhører under de fælles markedsordninger, når den førstnævnte pris på mærkbar måde ændres under indflydelse af svingningerne i den sidstnævnte.

6 Ifølge en af Kommissionen fremlagt oversigt afviger kurverne over ændringer henholdsvis i interventionspriserne for skummetmælkspulver og i de tyske markedspriser for vallepulver klart fra hinanden;

det forholder sig nemlig sådan, at da interventionsprisen for skummetmælkspulver i 1974 var 66 RE pr. 100 kg, var markedsprisen i Tyskland for vallepulver 20,68 RE pr. 100 kg, hvorimod der i 1975 eksisterede en væsentlig højere interventionspris på 88,70 RE for den førstnævnte vare i forhold til en væsentlig lavere markedspris for den sidstnævnte på 15 RE;

i 1971 var prisen på vallepulver på det tyske marked lig en tredjedel af interventionsprisen for skummetmælkspulver, mens forholdet i 1977 var faldet til lidt under en femtedel;

denne talmæssige konstatering støtter den nationale rets opfattelse, og det må anses for godtgjort, at prisen på vallepulver ikke afhænger af prisen på skummetmælkspulver.

7 Ifølge den 6. betragtning til forordning nr. 974/71 bør de monetære udligningsbeløb, der skal bringes i anvendelse, begrænses til de beløb, der er strengt nødvendige for at udligne valutaforanstaltningernes incidens på priserne på de basisprodukter, for hvilke der er fastsat interventionsforanstaltninger, og de bør kun anvendes i de tilfælde, hvor denne incidens medfører vanskeligheder;

denne målsætning finder navnlig udtryk i stykkerne 1 og 2 i nævnte forordnings artikel 1;

ifølge stk. 2, litra b) kan der kun opkræves eller ydes monetære udligningsbeløb for varer, der opfylder følgende to betingelser:

a) såfremt deres pris er afhængig af prisen på varer, for hvilke der er fastsat interventionsforanstaltninger inden for rammerne af de fælles markedsordninger for landbrugsvarer,

b) såfremt varerne i øvrigt er omfattet af de fælles markedsordninger;

vallepulver opfylder klart ikke den første af disse betingelser;

følgelig kunne de i artikel 1 i forordning nr. 974/71 foreskrevne monetære udligningsbeløb ikke gælde for vallepulver;

8 det må derfor fastslås, at artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 er ugyldig, for så vidt som den indfører monetære udligningsbeløb for samhandelen med vallepulver.

9 Der er derfor ikke grund til at besvare det andet spørgsmål fra den nationale ret.

Vedrørende sagsomkostningerne

10 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for EF, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres;

da retsforhandlingerne udgør et led i den sag, der verserer for Finanzgericht des Saarlandes, tilkommer det denne ret at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, som er forelagt den af Finanzgericht des Saarlandes ved kendelse af 15. september 1977, for ret:

Artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 539/75 af 28. februar 1975 er ugyldig, for så vidt som den indfører monetære udligningsbeløb for samhandelen med vallepulver.

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. maj 1978.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident